

Kehittyvä luonnontuoteala ja luomukeruun mahdollisuudet

Luonnontuoteala – raaka-aineet jalostukseen ja liiketoiminta kasvuun

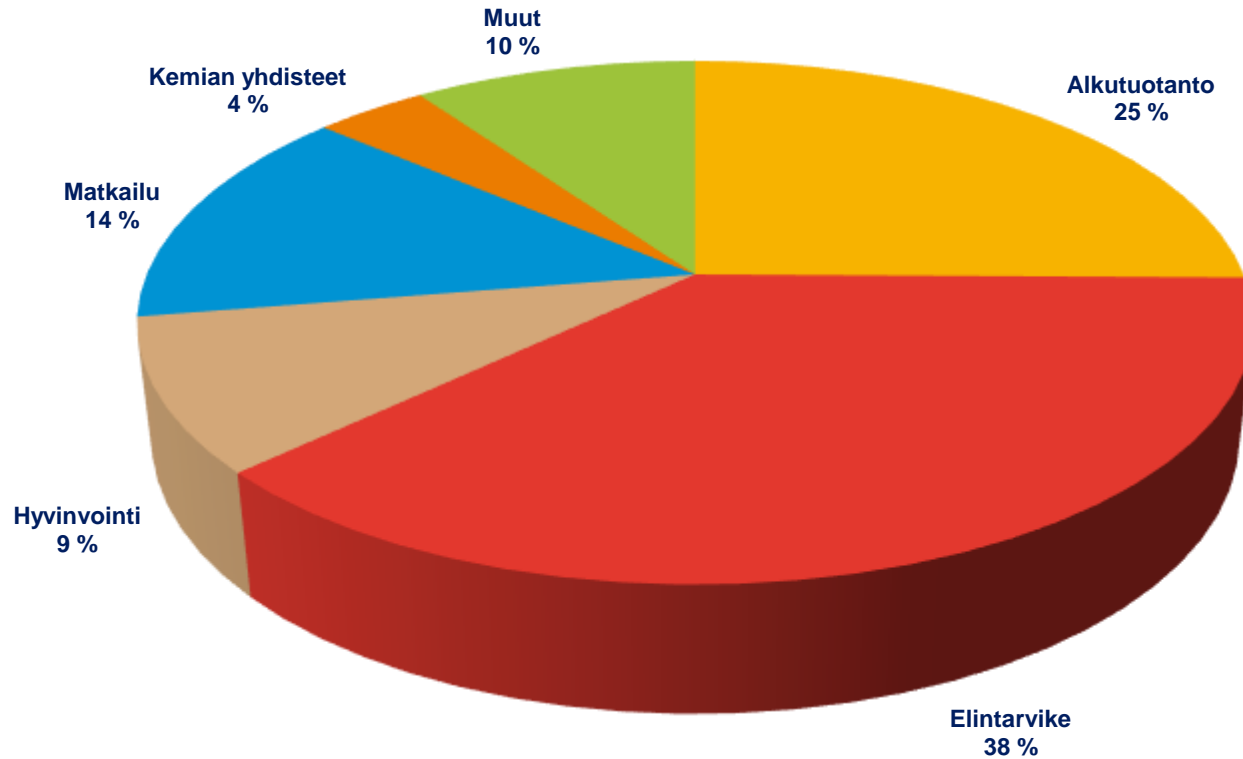
Joensuu 17.4.2018

Anne Ristioja

Lapin ELY-keskus

Luonnontuotealan toimialat

■ Alkutuotanto ■ Elintarvike ■ Hyvinvointi ■ Matkailu ■ Kemian yhdisteet ■ Muut

Luonnontuoteala pähkinäkuoressa

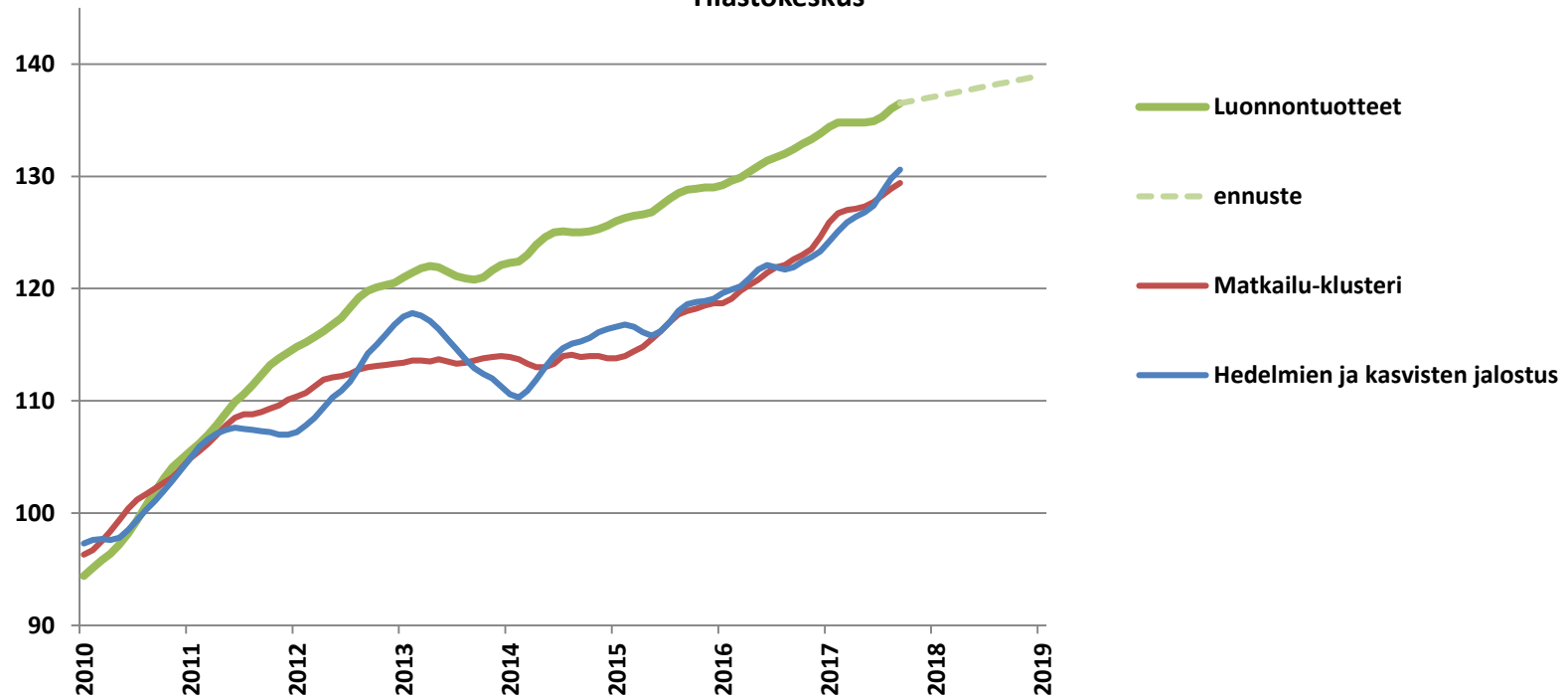
- Yrityksiä n. 750
 - pääosa mikroyrityksiä, alle 10 hlöä työllistävää
- Työllistää noin 3000 henkilöä; vaikea arvioida alihankinnan ja sesonkityövoiman takia
- Suurimmat yritykset marja-alalla: Polarica Oy, Marja Bothnia Berries Oy, Kiantama Oy, Kaskein Marja Oy
- Sieniyrityksiä muutama, monella vientiä mm. Dalla Valle Oy, Sienestä Oy ...
- Suomessa myös Euroopan suuri mahlayritys, Nordic Koivu Oy
- Uudenlaista liiketoimintaa ravintolisäteollisuudessa: Puhdistamo Real Foods Oy, Arctic Warriors Oy
- Erikoistuneita luonnontuotealan yrityksiä: Suomen Pakuri Oy (pakuri), Charcoal Finland Oy (koivutisle), LehtoPeat (turve), Aromtech Oy (kasviuutteet), Repolar (pihkatuotteet)

Luonnontuotealan liikevaihto n. 300 milj.€

Luonnontuotealan yritysryhmän liikevaihdon suhteellinen kehitys ja lähiajan ennuste 2019 verrattuna lähitoimialoihin (2010=100).

Tilastokeskus

Kasvua viennistä

- Jäädetyttyjen ja puhdistettujen marjojen myynnin arvo yli 25 milj.euroa
- Luonnontuotejalosteiden myynti n. 10 miljoonaa
- Positiivinen muutos raaka-aineviennistä jalosteiden vientiin
- Suomesta viedään marjojen lisäksi marjajauheita, kuivattuja marjoja, hilloja, mehuja, marjapitoisia alkoholijuomia, marjauutteita ja muita kasvi- ja sieniuutteita, sieniä, mahlaa, ravintolisiä sekä vilja- ja maitotuotteita, joissa on marjoja
- Uusin laajemman skaalan vientituote on mahla, jota tuotetaan jo noin 2 miljoonaa litraa, josta suurin osa menee vientiin mm. elintarvike-, ravintolisä- ja kosmetiikkateollisuuden raaka-aineeksi
- Vientimarkkinoilla kasvavaa kysyntää mustikalle
 - Tiukka kilpailutilanne pensasmustikan kanssa
- **Tavoite: vientiin korkean jalostusasteen tuotteita**
- Seuraavilla sivuilla kooste Busines Finlandin aineistosta elintarvikkeiden vientiseminaarista 2017

AASIA

Puhtaat tuotteet

Terveysvaikutteiset marja- ja kaurapohjaiset tuotteet

Alkoholijuomat

Lähdevesi

Luomutuotteet

Allergiavapaat tuotteet

Convenience & premium -tuotteet

Suklaatuotteet

Alkoholittomat juomat

Erikoistuotteet mm. Muumi ja joulutuotteet

Suomalainen premium juustot

Marjatuotteet

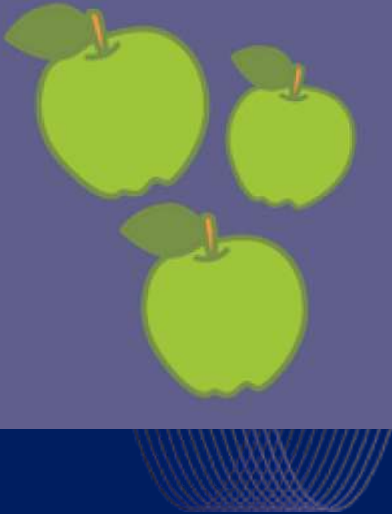

EUROOPPA

Luomutuotteet ja terveelliset välipalatuotteet

Terveysvaikutteiset marja- ja kaurapohjaiset tuotteet

Alkoholijuomat

LÄHI-ITÄ

Kaikki terveystuotteet

Terveystuotteet marja- ja kaurapohjaiset tuotteet

Allergiavapaat tuotteet

Alkoholittomat juomat, lähdevesi

Trendit vauhdittavat luonnontuotealaa

- Veganismi
- Luomu
- Luonnonmukaisuus
- Ostamisen helppous
- Kasviperäiset ravintolisät
- Funktionaalinen ruoka
- Kierrätys, pakkausjätteen vähentäminen
- Luonnonkosmetiikka
- Biohakkerointi
- Adaptogeenit
- Lääketieteelliset sienet
- Puhtaus, kotimaisuus , eettisyys

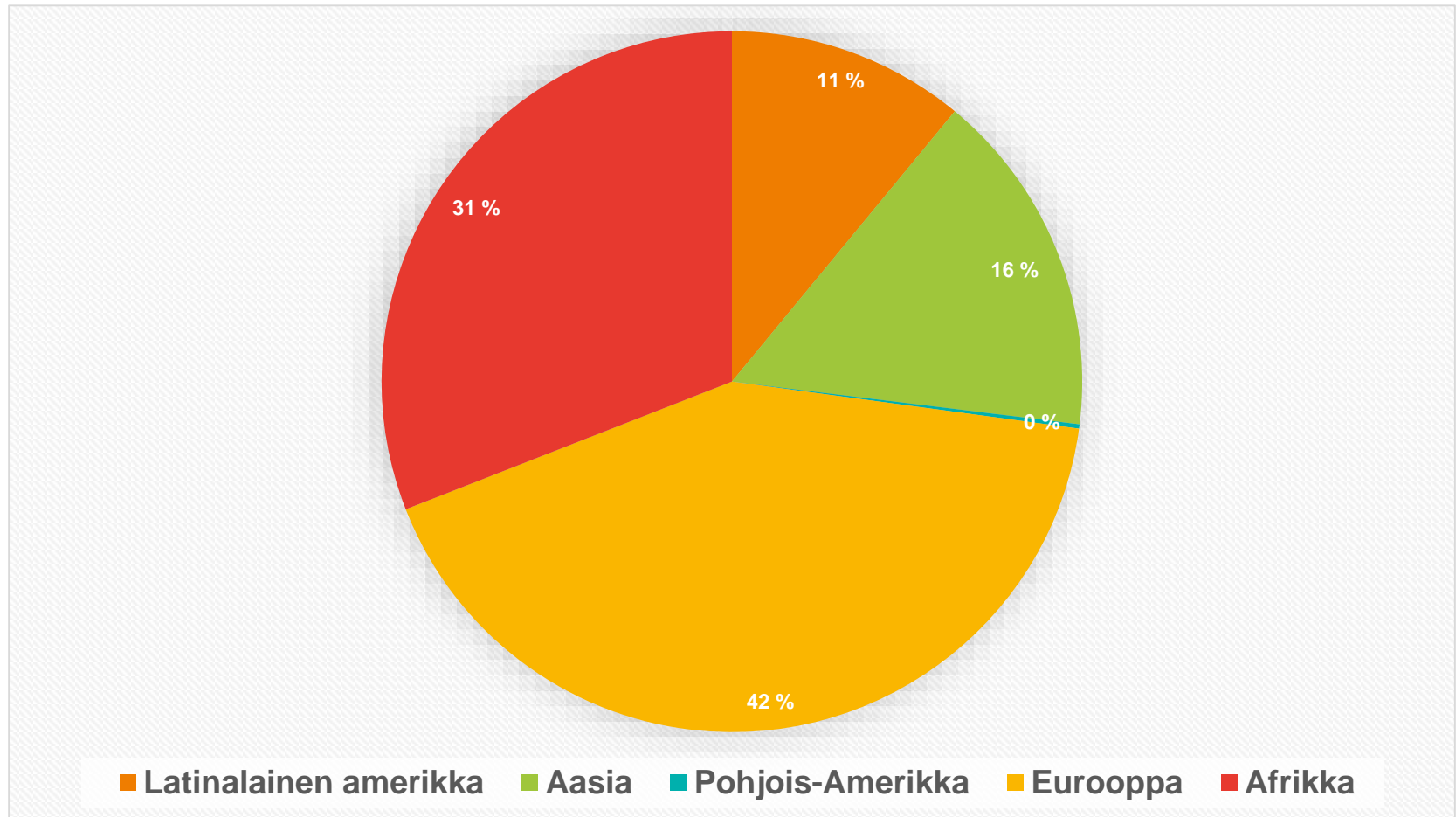
Mitä uutta?

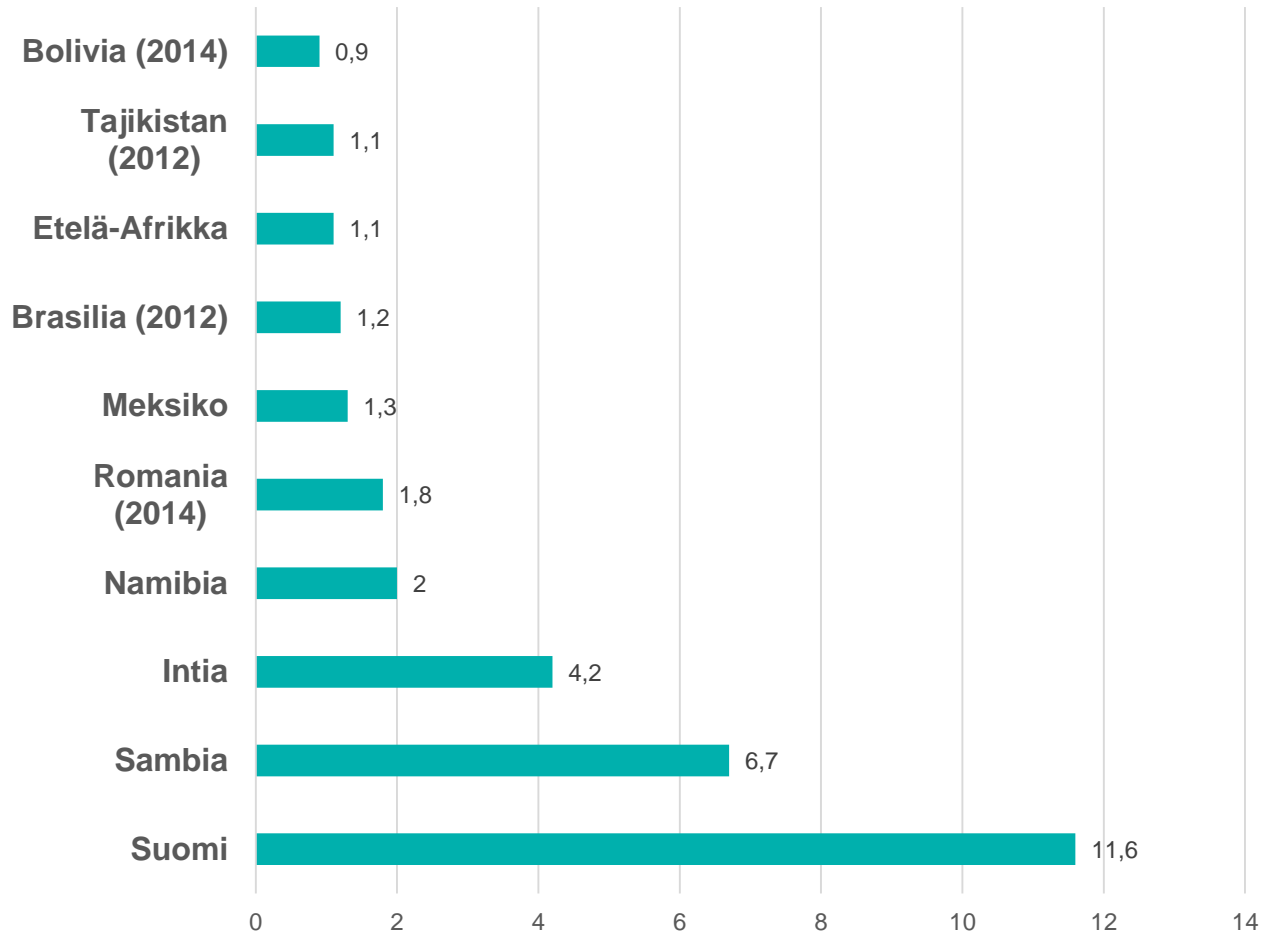
- Digitalisaatio muuttaa yritystoimintaa
 - Uusia markkinoita
 - Tietoa asiakkaista
 - Vaatii osaamista
- Pakkaukset
 - Älykkäät pakkaukset
 - Ekologiset pakkaukset
 - Pakkaukset markkinan mukaan
- Vastuullisuus
 - Poimijoista
 - Ympäristöstä
 - Yhteiskuntavastuu
- Palvelumuotoilu
 - Metsän terveysvaikutukset
 - Hiljaisuusmatkailu
 - Henkilökohtaistaminen

Luomukeruualueiden ja mehiläishoitoalueiden (beekeeping area) jakautuminen maanosittain v. 2016. FIBL survey 2018.

Luomukeruualueiden ja mehiläishoitoalueiden (beekeeping) jakautuminen maittäin 2016

Luomukeruun mahdollisuudet

- Luomuluonnontuotteille on kasvavaa kysyntää
- Suomella on metsätoimintaympäristönsä puolesta erinomaiset mahdollisuudet tuottaa luomuluonnontuotteita
 - Paljon tilastoitua metsätietoa ja metsänomistajat hyvin organisoituneet
 - Metsissä käytetään hyvin vähän luomussa kiellettyjä lannoitteita tai torjunta-aineita
- Alue voidaan liittää luomualueeseen, jos sillä ei ole edellisen kolmen vuoden aikana tehty
 - Juurikäävän torjuntaa urealla, urea voidaan korvata luomussa sallitulla harmaaorvakkasienellä
 - Lannoitus, johon käytetään luomussa kiellettyjä lannoitteita (puun ja turpeen tuhka sallittu)
 - Heinäntorjunta glyfosaatilla
- Kannustavia esimerkkejä, joissa metsänomistaja/selvittäjä on liittänyt alueet luomuun
 - Arctic Birch Vöyrissä Pohjanmaalla, metsänomistajat keräävät mahlaa omista metsistään
 - Kamparsin tila Varsinais-Suomessa: kolme tilaa, useita luonnontuotteita
 - Tertin kartano, luomuluonnontuotteita matkailuun
 - Etelä-Savon keruualue: luomumarjaa
 - Nordic Koivu Oy, luomumahlaa

Rahoituksesta ja kehittämisestä

- Usein ratkaistava ensin, kuuluuko luonnontuotealan yrityksen lopputuote maataloustuotteisiin vai elintarvikkeisiin
 - Hyvänä tavoitteena nostaa investoinneilla jalostusastetta
 - Mikroyritysten kannattavuus heikoin: laajentaminen harkittava silti tarkkaan
 - Vaihtoehtona myös alihankinta/sopimusvalmistus, mutta voidaan menettää samalla tiettyjä imagoetuja
 - Yhteistyöllä voi alentaa kustannuksia
 - Yritysryhmähankkeissa avustuksen osuus suuri ja voi tehdä myös yrityskohtaisia toimenpiteitä; esimerkkejä jo luonnontuotealankin yritysryhmähankkeista
 - ei tarvitse olla päätoimista yrittäjyyttä
- Vienti on potentiaalinen kasvumahdollisuus: Food from Finland-ohjelma auttaa elintarvikeviennissä

Rahoitusmahdollisuudet

Maaseuturahasto

- Investointituki, max 35 %
- Investoinnin toteutettavuustutkimus
- Perustamistuki (ei maataloustuotteille)
- Yhteistyöhankkeet, tuki 60-100 %
 - Yritysryhmähanke, tuki 75 %, 3-10 yritystä, ei saa kohdistua maataloihin

Muut rahoitukset

https://issuu.com/maaseutuverkosto/docs/yritysrahoitusopas_julkaisu

TEKES, mm. innovaatioaseteli

Yritysten kehittämispalvelut

- Yrityksen kehittämisavustus

Starttiraha

Lisätietoa

Anne Ristioja
Lapin ELY-keskus
p. 0295 037 118
anne.ristioja@ely-keskus.fi

Viimeisin toimialaraportti 15.3.2018

[Luonnontuotealan toimialaraportti](#)

Aiemmat raportit

<http://tem.fi/toimialapalvelu/luonnontuoteala>

www.aitoluonto.fi

www.arktisetaromit.fi

TEM Toimialapalvelu

Kiitos !

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

